

CO₂ Prestatieladder

Handboek

JOS KANTERS GROENVOORZIENING B.V.

2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Inleiding en verantwoording.....	4
2. Aanpak	5
3. Organisatie- Organisationsgrenzen	7
3.1 Boundary.....	8
4. Energiestromen.....	9
4.1. Inleiding.....	9
4.2 Scope 1 en 2	9
4.1 Overzicht emissies 2017 scope 1 en 2	10
4.2 Grafieken 2017	11
4.3 Onzekerheden.....	11
4.4 Scope 3	12
5. Energiemanagement Actieplan.....	13
6. Communicatie	18
6. 1 Inleiding.....	18
6.2 Doelgroepen, boodschap en middelen.....	18
7. Sector- en keteninitiatieven.....	22
8 Afsluiting	26
Bijlage A.....	27

Documentnaam	Versie	Datum	Aanpassingen	
Handboek CO2 Prestatieladder	V1	08-03-2018	-	
Handboek CO2 Prestatieladder V2	V2	4 september 2019	-1. Inleiding tekst en datum - 4.3 cijfers 2018 / 2019 toegevoegd - diverse kleine aanvullingen	Ruud van Nooijen / Corinne Diepenbroek
Handboek CO2 Prestatieladder V4	V4	11-10-2019	Maatregelen / doelstellingen	Ruud van Nooijen / Corinne Diepenbroek
Handboek CO2 Prestatieladder V5	V5	21-08-2020	-1. Inleiding tekst en datum - 4.3 cijfers 2018 / 2019 toegevoegd - diverse kleine aanvullingen	Ruud van Nooijen / Corinne Diepenbroek
Handboek Co2 prestatieladder	V6	06-11-2020		Ruud Nooijen

1. Inleiding en verantwoording

Het bedrijf zet zich in voor het milieuvriendelijk en duurzaam voorbereiden, organiseren en uitvoeren van de werkzaamheden.

Dat wil zeggen dat we een actief beleid voeren om milieu- onvriendelijke effecten, zowel op kantoor als op de werkplek zoveel mogelijk proberen te vermijden.

De CO₂ Prestatieladder stimuleert ons bedrijf een bijdrage te leveren aan het verminderen van CO₂ uitstoot door maatregelen te nemen, te werken aan vernieuwing en onze kennis te delen. Kennis delen in ons eigen bedrijf, maar ook in de keten.

De CO₂ prestatieladder kent 5 niveaus, deze versie is opgesteld in verband met de certificering op niveau 5.

Het bedrijf benoemd als vooruitstrevend, is in oktober 2018 gecertificeerd voor niveau 5 van de CO₂ Prestatieladder hetgeen onder andere inhoudt dat Jos Kanters Groenvoorziening BV

- Inzicht heeft in haar energieverbruik;
- Beschikt over kwantitatieve CO₂ -reductiedoelstellingen voor de eigen organisatie;
- Intern en extern communiceert over haar CO₂ -footprint en reductiedoelstelling(-en);
- Actief deelneemt aan initiatieven rond de reductie van CO₂ in de sector of erbuiten.

Uit de inventarisatie is gebleken dat ons bedrijf, door haar omvang behandeld dient te worden als een klein bedrijf (K).

Daar de uitstoot van CO₂ een duidelijk negatief effect op het klimaat heeft en daarmee op de wereld waarin wij leven, heeft het bedrijf de ambitie om actief deel te nemen aan de reductie van CO₂ uitstoot.

Datum: 21 augustus 2020

Paul Kanters

Directie

..... (handtekening)

Ruud Nooijen

Directievertegenwoordiger

..... (Handtekening)

2. Aanpak

Het vaststellen van de Carbon Footprint (=CO₂ voetafdruk) van het bedrijf en over eventuele CO₂ gegunde projecten, door inventarisatie en identificatie van de belangrijkste energiestromen en het kwantificeren van (broeikasgas) emissies.

De inventarisatie, identificatie en het kwantificeren ervan, alsmede rapportage over, de belangrijkste energiestromen met bijbehorende CO₂ emissies vindt zowel halfjaarlijks als jaarlijks plaats.

Op dit moment is er nog gebruik gemaakt van de CO₂-prestatieladder versie 3.0. in 2021 zal de nieuwe versie van het handboek gehanteerd gaan worden.

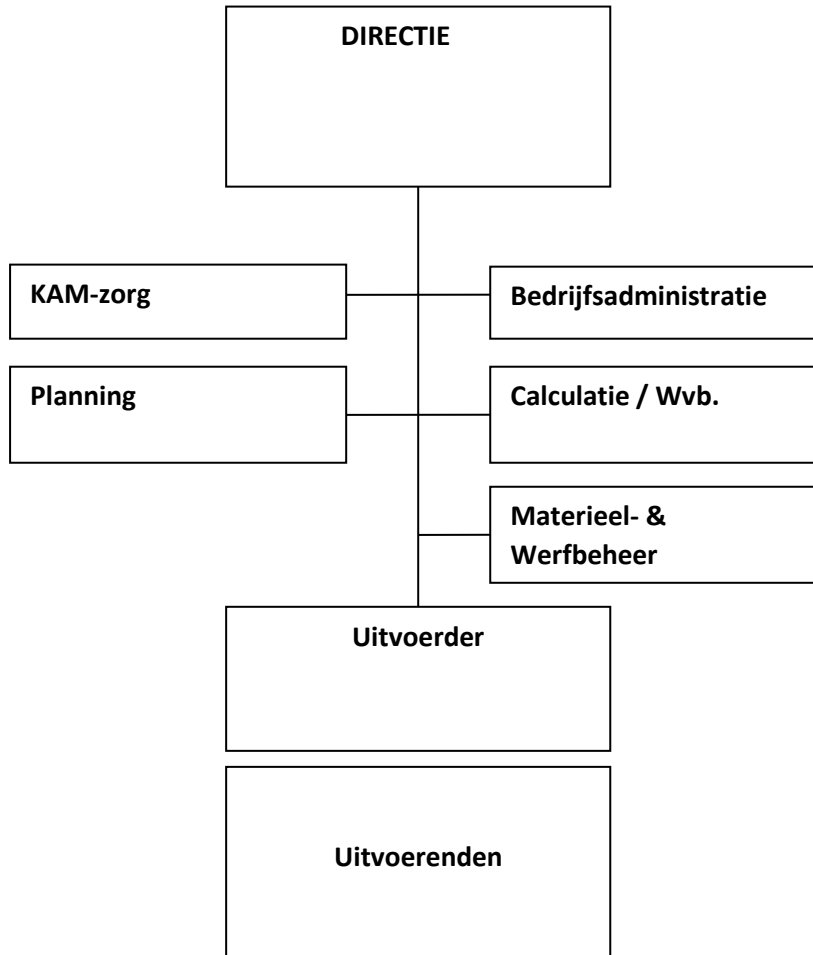
De werkwijze is als volgt:

Stap	Omschrijving	Toelichting	Verantw.	Uitv.
1	Vaststellen organisatorische Grenzen	Voor het bedrijf dienen jaarlijks de organisatorische grenzen (zogenaamde organisational boundaries) vastgesteld te worden op basis van de financiële richtlijnen zoals gehanteerd door het bedrijf. De organisatorische grenzen zijn de onderdelen van de entiteiten waaraan energiestromen zijn toe te rekenen waarvan gegevensverzameling dient plaats te vinden.	Dir.	Adm.
2	Identificatie van de (belangrijkste) energiestromen	De belangrijkste energiestromen van het bedrijf dienen geïdentificeerd te worden. Deze energiestromen zijn toegelicht in het CO ₂ handboek en opgenomen in formulier Emissie inventaris invulblad (t.b.v. gegevensverzameling). Note: De CO ₂ -emissie-inventarisatie (carbon footprint) is opgezet conform ISO14064-1 paragraaf 7.3.1 zie bijlage A	Dir.	Adm.
3	Verzamelen gegevens energiestromen	De administrateur werkt halfjaarlijks de energiestromen bij in het bijbehorende Excelbestand. Conform hoofdstuk 4.3.	Adm.	Adm.
4	Valideren van de te rapporteren data	De directeur(vertegenwoordiger) controleert de te rapporteren gegevens	Dir.	Dir.

		over de energiestromen op juistheid en volledigheid.		
5	Zijn gegevens volledig en juist?	Als de verzamelde informatie niet correct is, dan dient de administrateur deze gegevens opnieuw te controleren	Adm.	
6	Invoeren gegevens in emissie inventaris invulblad en rapporteren aan de Directie	De Administrateur rapporteert de energiedata via het invulblad aan de Kamcoördinator.	Adm.	
7	Verzamelen data in één overzicht en valideren van gerapporteerde data	De Kamcoördinator verzamelt de energiedata in één overzicht en controleert de data op volledigheid en juistheid.	Adm.	
8	Informatie volledig en juist?	Als de informatie zoals aangeleverd door de administrateur niet correct is, dan dient de administrateur deze gegevens opnieuw aan te leveren aan de Kamcoördinator.	Adm.	
9	Rapportage opstellen Carbon Footprint en monitoren prestaties ten opzichte van reductiedoelstelling en	Als de gegevens correct zijn, dan verwerkt de Kamcoördinator deze tot één emissie inventarisatie. Tevens worden de emissies omgerekend naar grammen CO ₂ uitstoot (equivalenten) met behulp van het rekenmodel.	Adm.	
10	Uitvoeren interne audit	Tenminste een keer per jaar wordt er een interne audit uitgevoerd. Eventuele bevindingen worden gecommuniceerd aan de directie.	KAM	KAM
11	Periodiek analyseren en bijsturen energiebeleid en monitoring van de prestaties ten opzichte van de reductiedoelstellingen	De gehele procedure ten aanzien van de energie inventarisatie dient met regelmaat (tenminste halfjaarlijks) aangepast en geactualiseerd te worden. Hierbij dient de gehele procedure opnieuw doorlopen te worden.	Dir.	Dir

3. Organisatie- Organisationsgrenzen

De Interne organisatie ziet er als volgt uit.

3.1 Boundary

De organisatie in verband met de boundary voor CO₂ is als volgt:

Om de begrenzing van het bedrijf goed te kunnen vaststellen, is gewerkt volgens de controlebenadering, specifiek de operationele controle.

De systemen van Jos Kanters Groenvoorziening BV (KvK nummer 16086426) zijn bepaald aan de hand van een rondgang en een brainstormsessie tussen de directie en de externe adviseur

Naar aanleiding van de resultaten uit de sessie is besloten dat het bedrijf rapporteert over de onderdelen:

1. Kantoor en werkplaats;
2. Zakelijk verkeer.

Ad 1: Jos Kanters Groenvoorzieningen BV heeft de hoofdvestiging aan de Prinsenkamp 1 te Erp, die valt onder Jos Kanters beheer BV Prinsenkamp 1 te Erp, en heeft geen nevenvestigingen.

Ad 2: Onder zakelijk verkeer vallen kilometers en het gebruik van de eigen auto voor zakelijke kilometers van Jos Kanters Groenvoorziening BV. Zakelijke vliegtuigkilometers zijn niet van toepassing bij Jos Kanters Groenvoorziening BV

Om de scope af te bakenen is gebruik gemaakt van de scope-indeling van het Greenhouse Gas Protocol (GHG-protocol). Hierbij dient opgemerkt te worden dat de CO₂ Prestatieladder 'eigen auto zakelijk' (personal cars for business travel) tot scope 2 rekent, in tegenstelling tot het GHG-protocol, die dit onderdeel aan scope 3 toeschrijft. Zakelijke vliegtuigkilometers (business air travel) zijn niet van toepassing bij Jos Kanters Groenvoorziening BV.

Er is geen sprake van CO₂ opname uit het milieu.

4. Energiestromen

4.1. Inleiding

In dit handboek opgesteld voor de vervolgaudit naar CO₂ prestatieladder niveau 5, is het jaar 2017 als basis jaar genomen, dit betreft een heel jaar. De rapportage periode loopt tot en met 2020. In 2021 zal hercertificering plaats gaan vinden.

De emissie rapportages worden per half jaar opgesteld en gecommuniceerd. Er zijn geen projecten met gunningsvoordeel waarvoor een separate emissierapportage opgesteld dient te worden.

4.2 Scope 1 en 2

In dit hoofdstuk wordt waar de term 'energiestromen' staat, bedoeld: 'energieaspecten en –stromen'.

De energiestromen zijn onderverdeeld in directe (scope 1) en indirecte (scope 2) energiestromen. Op de directe energiestromen heeft Jos Kanters Groenvoorziening B.V. zelf direct invloed. Op de indirecte energiestromen heeft Jos Kanters Groenvoorziening BV een mindere invloed. De volgende energiestromen zijn geïnventariseerd:

Direct (scope1) Zakelijk verkeer:

- Personenauto's diesel/ benzine;
- Verwarming gebouwen
- Groot materieel;
- Klein materieel;

Het is vanaf 2019 lastiger geworden om het diesilverbruik te splitsen naar Grootmaterieel / bedrijfsbussen. De monitoring is opgenomen als actiepunt met ingang van 2020. Op dit moment is dat nog een handmatige actie, bekeken wordt hoe dit te automatiseren.

Indirect (scope2) Kantoren en werkplaats:

- Elektriciteit
- Zakelijk gebruik privéauto

4.1 Overzicht emissies 2017 scope 1 en 2

		CO ² equivalent	Verbruik	Eenheid	CO ² Uitstoot	Percentage
CO2 scope 1						
Brandstoffen voor verwarming						
Verwarming pand	Aardgas	0,001890 ton CO ₂ / m ³	2929	m ³	5,53581 Ton CO ₂	1,98%
Zakelijk verkeer						
Personenwagens	Diesel	0,003230 ton CO ₂ / liter	40812	liter	131,82276 Ton CO ₂	47,12%
Personenwagens/Maaiers	Benzine	0,002740 ton CO ₂ / liter	4739	liter	12,98486 Ton CO ₂	4,64%
Heftruck	LPG	0,001806 ton CO ₂ / liter	713	liter	1,287678 Ton CO ₂	0,46%
Groot materieel	Diesel	0,003230 ton CO ₂ / liter	33740	liter	108,9802 Ton CO ₂	38,95%
Klein materieel(Aspen)	Benzine	0,002740 ton CO ₂ / liter	3780	liter	10,3572 Ton CO ₂	3,70%
Smering	Olie	0,003035 ton CO ₂ / liter	245	liter	0,743575 Ton CO ₂	0,27%
			Subtotaal scope 1		271,712083 Ton CO ₂	97,11%
CO2 scope 2						
Electriciteit						
	Ingekocht	0,000649 kg/kWh	11470	kWh	7,44403 Ton CO ₂	2,66%
	Groene stroom		0	kWh	0 Ton CO ₂	0,00%
Priveauto voor zakelijk verkeer						
Personenauto per km	Benzine	0,000220 ton CO ₂ / km	350	liter	0,077 Ton CO ₂	0,03%
Personenauto per km	Diesel	0,000213 ton CO ₂ / km	2592	liter	0,552096 Ton CO ₂	0,20%
			Subtotaal scope 2		8,073126 Ton CO ₂	2,89%
			Totaal scope 1 + 2+3		279,785209	100,00%
			Totaal afgerond		280 Ton CO ₂	

Afgelopen periode is voor scope 3 de CO₂ footprint over 2017 bepaald en vastgelegd in een rapportage, hetgeen tevens het basisjaar is.

Herkomst van de verbruik gegevens hebben we herleid vanuit onze ontvangen facturatie waar wij de diensten/leveringen van afnamen. Dit betreft gas, elektra en diesel. Voor inzet van de prive auto's voor zakelijke aangelegenheden wordt een aparte administratie bijgehouden.

De onderbouwing van de conversiefactoren zijn ontleed uit de gegevens van het SKAO. Daar is de volgende website voor gebruikt. <https://www.co2emissiefactoren.nl/>

De totale uitstoot van het bedrijf (scope 1+2) bedraagt 280 ton CO₂. Het grootste gedeelte van de CO₂ uitstoot wordt bepaald door gebruik van brandstoffen op de projecten (Ca. 97%). Het aandeel voor verwarming en zakelijk gebruik privéauto bedraagt Ca. 3%. Om jaren te kunnen vergelijken wordt de CO₂ uitstoot uitgedrukt in FTE.

In het jaar 2017 wordt gerekend met 25 FTE. De Uitstoot is dan 280/25 = 11,2 ton CO₂ per FTE.

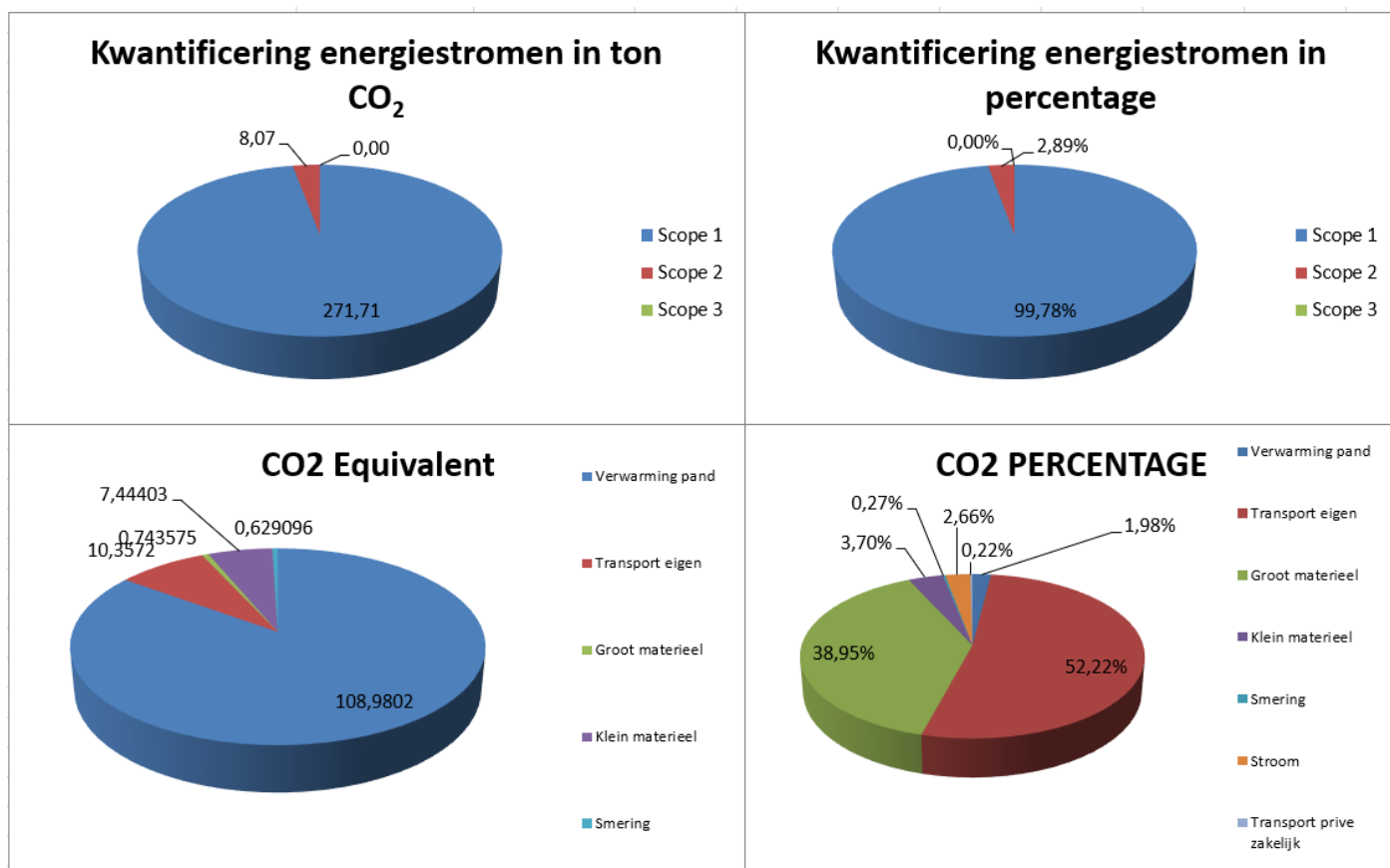
Voor het jaar 2018 hebben dezelfde berekeningen plaatsgevonden; 322 ton CO₂. In het jaar 2018 wordt gerekend met 30 FTE. De uitstoot is dan 10,73 ton CO₂ per FTE

Voor het jaar 2019 is de uitstoot 320. In 2019 is er met meer eigen personeel gewerkt, 35 FTE. Dat komt neer op 9,14 ton CO₂.

In de eerste helft van 2020 is de uitstoot 154 ton CO₂. Het aantal personeelsleden blijft naar verwachting gelijk.

Meer details staan in het document " de emissie-inventarisatie 2016 tm 2020 WEB".

4.2 Grafieken 2017

4.3 Onzekerheden

Buiten het smeren wordt er onderhoud uitgevoerd aan klein materieel, het onderhoud aan groot materieel wordt uitbesteed waardoor de invloed voor de CO₂ ladder verwaarloosbaar is.

4.4 Scope 3

De scope 3 emissie inventarisatie en dominantie-analyse van 2017 is opgenomen in een separaat document. Dit document is door belanghebbenden op te vragen. (Analyse scope 3 emissies).

De inventarisatie heeft geleid tot het volgende schema over 2017:

Upstream		Relevant Ja/nee	Scope 3 emissies CO ₂ in ton
1	Aangekochte goederen & diensten	Ja	>50 < 75
2	Kapitaalgoederen	Ja	± 38
3	Brandstof en energie gerelateerde activiteiten (niet in scope 1&2)	Nee	-
4	Upstream transport en distributie	Ja	> 5 < 15
5	Productieafval	Ja	± 150
6	Zakelijk reizen (niet in Scope 1 of 2)	Nee	-
7	Woon- werkverkeer	Ja	± 29
8	Upstream geleast activa	Nee	-
Downstream			
9	Downstream transport en distributie	Nee	-
10	Ver- en bewerken van verkochte goederen	Nee	-
11	Gebruik van verkochte producten	Nee	-
12	End- of life verwerking van verkochte producten	Nee	-
13	Downstream geleast activa	Nee	-
14	Franchisers	Nee	-
15	Investeringen	Nee	-

Uit de ranking met betrekking tot de PMC-analyse en de potentiële invloed die Jos Kanters Groenvoorziening B.V. kan uitoefenen in de keten, is de volgende volgorde bepaald met betrekking tot de emissiebronnen:

1. Aangekochte goederen en diensten
2. Productieafval
3. Upstream transport en distributie
4. Kapitaalgoederen
5. Woon- werkverkeer

In de Rapportage en op de website zijn de cijfers voor scope 3 ook in grafieken verwerkt.

5. Energiemanagement Actieplan

Dit beknopte hoofdstuk heeft als doel om aan te tonen dat onze organisatie aan alle onderdelen van de NEN-ISO 50001 voldoet die vereist zijn om niveau 5 op de CO₂ prestatieladder te behalen/ behouden.

Energiebeoordeling.

- A) Het energiegebruik en –verbruik is geanalyseerd op basis van meetgegevens en andere gegevens.
- B) Op basis van de analyse van energiegebruik en –verbruik gebieden van energieverbruik identificeren.
- C) Kansen identificeren en registreren voor verbetering van de energiestatistiek en deze naar prioriteit rangschikken.

*note: de emissieinventaris wordt niet extern geverifieerd.

Onze KPI's zijn opgenomen in de directiebeoordeling.

Er is in 2020 een project waarop een CO₂ gerelateerd gunningsvoordeel is benoemd. (Bomenbestek 202- 2023 Gemeente Bakel)

In ons emissie reductieplan vermelden wij een verbruik van groot en klein materieel en personenauto's/ groot materieel, hieruit maken wij op dat het grootste verbruik in de bedrijfswagens zit (>90%).

Om onze scope 1 en 2 CO₂ uitstoot te beperken, wil Jos Kanters Groenvoorziening B.V. tot 2020, ten aanzien van 2016 een reductie hebben behaald van 5%, dit wil men door middel van brandstofbesparing zien te bereiken omdat dat de grootste CO₂ veroorzaker is.

Voor het CO₂ gegunde project wil men een reductie behalen van 3%, dit wil men door middel van brandstofbesparing zien te bereiken.

Daarnaast zal bekeken worden of er groene stroom met de juiste certificaten ingekocht kan gaan worden. Bekeken moet worden of het huidige contract met groene stroom (Europees) opgezegd kan worden.

Om onze scope 3 CO₂ uitstoot te beperken, wil Jos Kanters Groenvoorziening B.V. tot 2020, ten aanzien van 2017 een reductie hebben behaald van 3%.

Voor de KPI zal de uitstoot van CO₂ op twee manieren worden uitgedrukt:

- aan het aantal FTE's binnen de organisatie.
- aan de omzet van de organisatie

Doelstellingen en maatregelen terugdringen scope 1&2 CO₂ uitstoot (actieplan 2017 – 2020):

Doel/maatregel	Actie	Verantwoordelijke	Toetsing	Gereed	Verw. Versie 3
Certificeren CO ₂ prestatieladder 5	Certificeren	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	Audit	Augustus 2021	
Certificeren CO ₂ prestatieladder	Periodieke audit	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	Audit	september 2020	
Brandstofbeperking	Aanschaf zuinige machines en wagens	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	Halfjaarlijks	Doorlopend	
	Voorlichting personeel om machines en bedrijfswagens uit te zetten indien zij niet draaien.	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	Werkplekinspectie	Toolbox	
	Manier Monitoring brandstofverbruik per machine uitzoeken	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t	2020; deze monitoring is noodzakelijk Manier Monitoring brandstofverbruik per machine uitzoeken om het inzicht te vergroten. Plan do act check op de grootste co2 veroorzaker dient geïmplementeerd te worden.	
	Controle bandenspanning	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Doorlopend	
	Aanschaf van elektrisch handgereedschap i.p.v. motorisch aangedreven handgereedschap	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Doorlopend	

	Vervangen van bedrijfsbussen door Euro 6 norm.	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Doorlopend	
	Onderzoek aanschaf elektrisch bedrijfsvoertuig	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Jan 2020	
Uitstoot door gebruik elektriciteit bekijken	Onderzoeken of het rendabel is om zonnepanelen te plaatsen.	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Realisatie 2020 /2021 (nieuwe pand; nieuwe loods)	
Uitstoot door gebruik elektriciteit bekijken	Doorvoeren ledverlichting	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Realisatie 2020 /2021 daar waar vernieuwing plaats dient te vinden, wordt ledverlichting ingezet.	
Overgang naar groene stroom	Overgang onderzoeken naar een leverancier met groene stroom (volgens SKAO norm)	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	facturen	Realisatie 2020	

Doelstellingen en maatregelen specifiek voor het CO2 gedgeunde project:

Brandstofbeperking	Voorlichting personeel om machines en bedrijfswagens uit te zetten indien zij niet draaien.	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	Werkplekinspectie	Toolbox	
	Controle bandenspanning	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Doorlopend	
	Inzet van bedrijfsbus met Euro 6 norm	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Doorlopend	
	Woon-Bedrijf-Werklocatie kilometers beperken	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	Projectdossier /data-analyse	Halfjaarlijks	

	Onderzoek aanschaf elektrisch bedrijfsvoertuig (aanhanger moet mogelijk zijn)	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t	Najaar 2020 / voorjaar 2021	
Overgang naar groene stroom	Overgang onderzoeken naar een leverancier met groene stroom (volgens SKAO norm)	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	Een van de hoogwerkers op elektriciteit wordt immers opgeladen op locatie Kanters	Realisatie 2020	

Doelstellingen en maatregelen terugdringen scope 3 CO₂ uitstoot:

Doel/maatregel	Actie	Verantwoordelijke	Toetsing	Gereed	Verw. Versie 5
Brandstofbeperking	Derden inhuren op basis van locatie, om reiskilometers te verminderen	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Doorlopend	
	Derden (die werken hebben aangenomen) instrueren op toepassing 'brandstofbesparing'	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Toolbox	
	Derden (die werken hebben aangenomen) adviseren een opleiding te volgen conform "Het Nieuwe Draaien".	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t	Feb. 2019	
	Afspraken met Jos Maas Olie en Benzine handel i.v.m. aanlevering diesel in tank	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	n.v.t.	Juni 2021; opnieuw bekijken bij bouw nieuw bedrijfspand en herinrichting terrein.	
	Afspraak met Loxam in verband met	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen	1 januari 2019	Doorlopend; deze hoogwerkers	

	hoogwerkers stage V motor			worden bij inzet gehuurd	
	Waar mogelijk inzet van de accuhoogwerker ipv een "traditionele hoogwerker	Dhr. P. Kanters/Dhr. R. Nooijen		Doorlopend; de accu hoogwerkers is in eigen bezit.	

6. Communicatie

6.1 Inleiding

Dit communicatieplan beschrijft de wijze waarop Jos Kanters Groenvoorziening B.V. haar doelstellingen en vordering op het gebied CO₂ emissiereductie communiceert naar haar medewerkers en externe belanghebbenden. Het plan is opgesteld in het kader van de certificering op de CO₂ Prestatieladder (onderdeel 3.C.2 van de CO₂ Prestatieladder 3.0). Door te communiceren over CO₂ emissiereductie vergroot Jos Kanters Groenvoorziening BV intern het draagvlak en stimuleert zijn medewerkers om een bijdrage te leveren.

Externe belanghebbende brengt Jos Kanters Groenvoorziening BV hiermee op de hoogte van haar inzet en vorderingen en kunnen haar hierop aanspreken.

6.2 Doelgroepen, boodschap en middelen

De belanghebbenden zijn in te delen in twee groepen: interne en externe belanghebbenden. De CO₂ Prestatieladder omschrijft externe belanghebbenden als:

- Partijen die belang hebben bij reductie van energie en CO₂ emissie.
- Potentiele partners om mee samen te werken aan CO₂ emissiereductie.
- Partijen aangaande CO₂ gegunde projecten.

Jos Kanters Groenvoorziening BV heeft de volgende belanghebbenden geïdentificeerd:

Interne belanghebbenden

- Directie en management
- Werknemers

Externe belanghebbenden

- Klanten
- Leveranciers
- Adviseurs
- Branchegenoten die met CO₂ emissiereductie bezig zijn
- Kennisinstituten in de branche

Interne belanghebbenden

De kernboodschap is: Jos Kanters Groenvoorziening BV draagt bij aan het milieu door de CO₂ -uitstoot ten gevolge van zijn bedrijfsactiviteiten actief te reduceren en vraagt medewerking in het signaleren van kansen om de CO₂ -uitstoot verder terug te brengen.

De interne communicatie over CO₂ emissiereductie gaat met name over:

- Doelen en ambities ten aanzien van de CO₂ emissiereductie
- Voortgang en resultaten
- Deelname aan initiatieven
- (voor zover van toepassing) doorverwerking naar de projecten (communicatie voor, tijdens en na de projecten)

In deze communicatie zijn ook de CO₂ gegunde projecten opgenomen.

Communicatiedoelstellingen

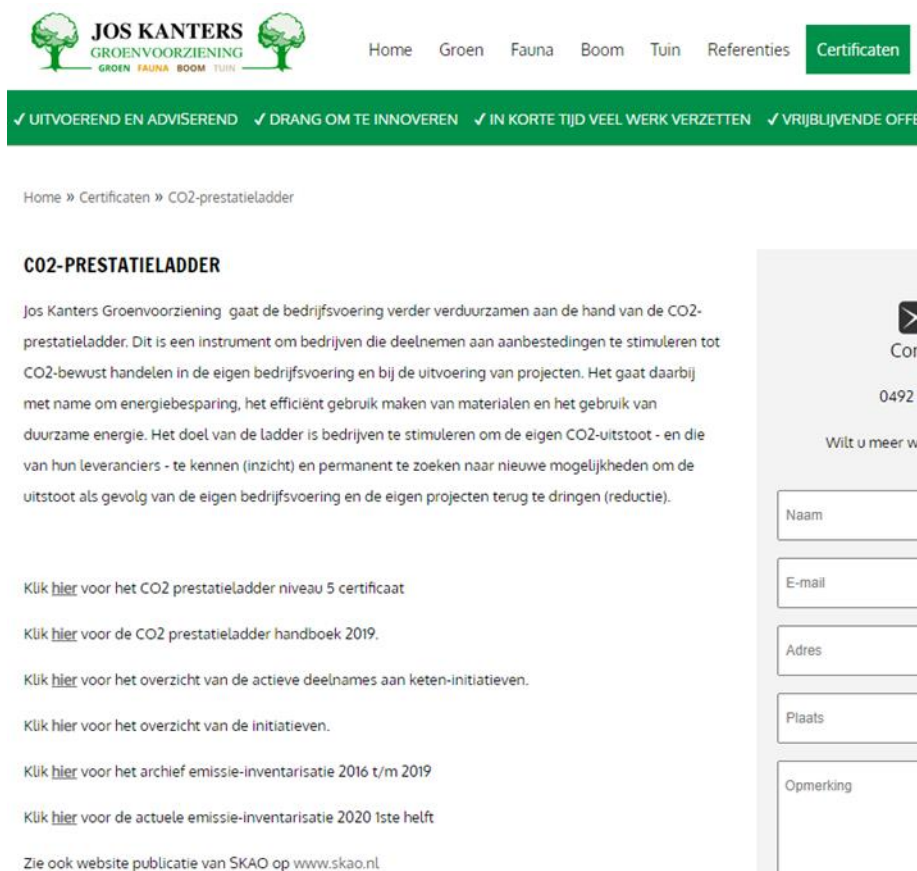
Iedere werknemer van Jos Kanters Groenvoorziening B.V. moet bekend zijn met het bestaan van een CO₂-beleid, het belang van verduurzaming daarvan en de eigen - verantwoordelijke rol die een Jos Kanters Groenvoorziening B.V. adviseur (of andere medewerker) heeft voor CO₂ -reductie bij haar klanten.

Communicatiemiddelen

Voor de interne communicatie worden de volgende communicatiemiddelen ingezet:

Website

Op de website is een aparte pagina ingericht voor de CO₂ prestatieladder onder het kopje CO₂.

Managementoverleg

In het directie- en managementoverleg staan maatschappelijk verantwoord ondernemen en CO₂ emissiereductie als vast punt op de agenda. In het overleg wordt de voortgang van de CO₂ emissiereductie doelstellingen en maatregelen besproken en worden besluiten genomen over interne en externe initiatieven hieromtrent. Ook worden de doelstellingen en maatregelen indien nodig bijgesteld. Van dit overleg wordt een actielijst vastgelegd.

Werkoverleg

In het werkoverleg wordt informatie uitgewisseld over de interne en externe initiatieven. Ook wordt de voortgang van het bewustwordingsproces besproken en is ruimte om de reductiemogelijkheden te bespreken. Dit kan via een toolbox of startwerk overleg plaatsvinden.

Externe belanghebbenden

- Klanten/opdrachtgevers
Jos Kanters Groenvoorziening BV wil klanten informeren over de mogelijkheden om energie te besparen in projecten (ook CO₂ gegunde projecten)
- Leveranciers
Jos Kanters Groenvoorziening BV legt aan leveranciers uit wat zijn beleid is op het gebied van CO₂ -reductie en wat we in dat kader van ze verlangen.
- Branchegenoten, overheden en kennisinstellingen
Met branchegenoten, overheden en kennisinstellingen wil Jos Kanters Groenvoorziening BV zijn kennis delen over CO₂ -reductie.

De externe communicatie over CO₂ emissiereductie gaat met name over:

- Doelen en ambities ten aanzien van de CO₂ emissiereductie
- Voortgang en resultaten
- Deelname aan initiatieven
- (voor zover van toepassing) doorverwerking naar de projecten (communicatie voor, tijdens en na de projecten)
- Alle klanten moeten bekend zijn met bovenstaande boodschap
- Informatie over intern CO₂ beleid is duidelijk vindbaar voor alle externe stakeholder

COMMUNICATIEMIDDELEN

Voor de externe communicatie worden de volgende communicatiemiddelen ingezet:

Doelgroep	Website	Nieuwsbrief	Trainingen	Jaarverslag	Overleg
Klanten*	x			x	x
Leveranciers*	x			x	
Branchegenoten, overheden en kennisinstellingen	x				x

*= indien gewenst

Interne communicatie

Middel	Frequentie	Doelgroep	Inhoud	Verantwoordelijke
Website	Doorlopend	Alle medewerkers	CO ₂ beleid, doelstellingen, maatregelen en initiatieven.	Ruud Nooijen
Managementoverleg	1 x per half jaar	Directieleden	Voortgang CO ₂ beleid, doelstellingen, maatregelen en initiatieven.	Ruud Nooijen
(Start)Werkoverleg/Toolbox Meetings (TBM)	2 x per jaar	Alle medewerkers	Maatregelen en initiatieven.	Ruud Nooijen

Externe communicatie

Middel	Frequentie	Doelgroep	Inhoud	Verantwoordelijke
Website	Doorlopend	Alle extern belanghebbende	CO ₂ beleid, doelstellingen, maatregelen en initiatieven.	Ruud Nooijen
SKAO-website	2 maal per jaar aanpassing	Alle externe belanghebbende	Initiatieven	Ruud Nooijen
Jaarverslag	Jaarlijks	Klanten, leveranciers	CO ₂ beleid, doelstellingen, maatregelen en initiatieven.	Ruud Nooijen
Overleg	Periodiek	Branchegenoten, overheden, kennisinstellingen. Opdrachtgevers CO ₂ gegunde projecten	CO ₂ beleid, doelstellingen, maatregelen en initiatieven.	Ruud Nooijen

Website

Op de website is een aparte pagina ingericht voor de CO₂ prestatieladder.

Op de website is informatie te vinden over:

- Beleid, doelstellingen en voortgang op het gebied van CO₂-emissiereductie;
- Deelname aan initiatieven waar Jos Kanters Groenvoorziening B.V. zich eventueel bij heeft aangesloten;
- CO₂ footprint gegevens.

7. Sector- en keteninitiatieven

Deze rapportage gaat in op initiatieven in de keten en/of sector om de CO₂ -uitstoot te reduceren. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen het bewustzijn van mogelijke initiatieven en de deelname aan initiatieven door Jos Kanters Groenvoorziening B.V.

Met dit document komen de volgende eisen vanuit de CO₂ -prestatieladder aan bod:

- Inventarisatie van sector- en keteninitiatieven;
- Rapportage managementoverleg;
- Actieve deelname initiatieven;
- Budgetoverzicht initiatieven.

De CO₂ -prestatieladder is een middel om de CO₂ -uitstoot voor organisaties inzichtelijk te maken en hierbij een beleid op te stellen voor het reduceren van de CO₂ -emissies.

In het kader van de CO₂ -prestatieladder heeft Jos Kanters Groenvoorziening B.V. haar CO₂ -productie in kaart gebracht. Wij streven ernaar om niveau 5 op de CO₂ -prestatieladder te certificeren en daarna te behouden. Naar aanleiding van de berekende CO₂ -productie zijn de doelstellingen opgesteld zoals te zien in hoofdstuk 5.

Jos Kanters Groenvoorziening B.V. wil voor scope 1 en 2 in 2020 ten opzichte van 2016 5% minder CO₂ uitstoten. Voor scope 3 is de doelstelling op 3 % gezet.

Hieronder worden de relevante keten initiatieven op een rijtje gezet die in de sector- en keten waarin Jos Kanters Groenvoorziening B.V. haar activiteiten uit voert, zijn opgezet.

Sector- en keteninitiatieven omtrent CO ₂ -reductie	
<p>SKAO</p> <p>Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen</p>	<p>Duurzaamheid krijgt steeds meer aandacht in onze maatschappij. Dit zien wij ook terug bij onze opdrachtgevers. Bij aanbestedingen wordt er steeds vaker gevraagd naar de CO₂ uitstoot van onze organisatie. Dit wordt gedaan aan de hand van de CO₂ -prestatieladder en wordt beheerd door SKAO.</p>
<p>Overheid</p> <p>De overheid gaat steeds duurzamer inkopen (Kyoto 1997)</p>	<p>Dit initiatief zien wij terug bij de gemeenten en overheden waarvoor Jos Kanters Groenvoorziening B.V. haar werkzaamheden regelmatig uitvoert.</p>
<p>Duurzameleverancier.nl</p>	<p>Duurzameleverancier staat voor een duurzame bedrijfsvoering. Het initiatief ondersteunt leveranciers om duurzaamheid concreet en aantoonbaar te maken. Dit is een platform voor organisaties die investeren in duurzaamheid en een duurzame bedrijfsvoering. Dit initiatief sluit dan ook goed aan bij het beleid en de visie Jos Kanters Groenvoorziening B.V. op het gebied van duurzaam ondernemen.</p>

Elektrificeren handgereedschap	<p>Stihl is een wereldspeler als het gaat om tuin, - en parkgereedschappen en machines. Van dit bedrijf betrekken wij al onze motorisch/accu aangedreven handgereedschappen. Samen met de adviseurs van Stihl schaffen wij elektrisch aangedreven handgereedschappen aan, dit ter vervanging van de motorisch aangedreven handgereedschappen.</p> <p>Dit moet leiden tot het voldoen aan de eisen die opdrachtgevers zoals gemeente Helmond en vakantiepark Landal opleggen op het gebied van gebruik elektrisch handgereedschap i.p.v. motorisch handgereedschap zoals kettingzagen, heggenscharen, bladblazers etc.</p> <p>Tevens reduceren wij onze CO₂ uitstoot hiermee waardoor wij dichterbij onze reductiedoelstelling komen.</p>
Loxam	<p>Hoogwerkers worden gehuurd bij Loxam. In samenwerking met Loxam wordt verwacht dat in 2019 een hoogwerker met een stage V motor kan worden gebruikt. Daarmee zijn we de eersten in Nederland die die motor gaan gebruiken</p>

RAPPORTAGE MANAGEMENT OVERLEG

Het managementoverleg bij Jos Kanters Groenvoorziening B.V. vindt regelmatig plaats (zie ook de MT-verslagen). Eenmaal per jaar vindt er een managementbeoordeling plaats in het kader van het KAM-systeem op basis van de ISO 9001; de VCA** 2008-5.1 en de CO₂-prestatieladder. Deze managementbeoordeling wordt ook gezien als het managementoverleg in het kader van de CO₂-prestatieladder.

(ACTIEVE) DEELNAME INITIATIEF

Dit hoofdstuk beschrijft de actieve deelname van Jos Kanters Groenvoorziening B.V. aan het initiatief “Duurzame Leverancier” en “Elektrificeren handgereedschap” in samenwerking met Stihl. De invalshoek D “Deelname aan initiatieven” dient te voldoen aan de eisen conform niveau 3 op de CO₂-prestatieladder versie 3.0. Een eis die hierbij hoort betreft de eis 3.D.1 “Actieve deelname aan minimaal één sector of keteninitiatief op het gebied van CO₂ reductie”

Duurzame Leverancier (actief)

Regelmatig wordt er een klankbordbijeenkomst gegeven door Duurzame Leverancier waarbij verschillende sprekers aan het woord komen. Er is ook genoeg ruimte om deelnemers te ontmoeten en ideeën, kennis en ervaring uit te wisselen omtrent de CO₂ reductie. Wellicht in de toekomst ook samen te kunnen gaan werken met nieuwe initiatieven.

Elektrificeren handgereedschappen

Dit jaar heeft Jos Kanters Groenvoorziening geïnvesteerd als bedrijf in de nieuwste accu gereedschappen van Stihl. Deze gereedschappen hebben een positief effect op onze CO₂ uitstoot. Er is gekozen voor de zwaarste uitvoering voor intensief en professioneel gebruik. Er zijn bosmaaiers, heggenscharen, bladblazers en kettingzagen aangeschaft.

Met name voor onze werkgevers Gemeente Helmond en Landal Het Vennenbos wordt gewerkt met deze nieuwe accugereedschappen. Een bijkomstig voordeel van het gebruik van accugereedschappen is dat ze een stuk minder lawaai maken en dat de arbeidsomstandigheden voor ons personeel verbetert door minder trillingen en geen uitlaatgassen.

Ook is er geïnvesteerd in het opladen van accugereedschappen 'op locatie' doordat wij nieuwe bedrijfsbussen hebben aangeschaft die tevens voldoen aan 'Euronorm 6'. Daarmee vervangen wij onze oude bussen die slechts voldeden aan 'Euronorm 3'. Hiermee zijn wij als bedrijf bezig om bewuster en minder CO₂ uit te stoten en zullen wij milieuvriendelijker te werk gaan.

Elektrificeren vervoer

Voor de werkzaamheden op Landalpark Het Vennenbos wordt onderzocht of het vervoer op het park met een elektrisch voertuig kan worden gedaan. Doelstelling is om dit voertuig vanaf 2020 te gaan gebruiken. Dit initiatief heeft geen opvolging gekregen. Echter uit het onderzoek is wel gebleken dat inzet van een dergelijk voertuig ook op ander locaties meerwaarde kan hebben, gekeken wordt nu wat daar de beste opties voor zijn.

Inhuur hoogwerkers

In 2018 is Jos Kanters een samenwerking aangegaan met Loxam. Bij Loxam worden de hoogwerkers ingehuurd voor diverse werkzaamheden. De samenwerking behelst het huren van hoogwerkers (nonroad engines) met een Stage V emissie. Met de inzet van stage V motoren (hoogwerkers) worden diverse uitstoot parameters verminderd. Onder andere NO_x, HC, PM en ook CO₂. De meeste CO₂ besparing wordt echter gerealiseerd doordat de stage V hoogwerkers minder diesel verbruiken dan met reguliere motoren. De inzet van de nieuwe hoogwerkers is voorzien met ingang van 2020. De ontwikkeling van de motor heeft vertraging opgelopen, inzet wordt nu verwacht in 2021.

Initiatief deelname SKAO (CO₂ prestatieladder)

Duurzaamheid krijgt steeds meer aandacht in onze maatschappij. Dit zien wij ook terug bij onze opdrachtgevers. Vaker wordt er gevraagd naar de CO₂ -uitstoot van onze organisatie. Dit wordt inzichtelijk gemaakt aan de hand van de CO₂ prestatieladder. Met de CO₂ prestatieladder worden bedrijven bovendien uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂ -uitstoot te kennen en te verminderen.

De voornaamste reden tot actieve deelname aan dit initiatief bestaat uit het feit dat Jos Kanters Groenvoorziening B.V. in de toekomst niet uitgesloten wil worden bij aanbestedingen en waar mogelijk een gunningsvoordeel te behalen.

Budgetoverzicht initiatieven.

Voor de hieronder genoemde initiatieven heeft Jos Kanters Groenvoorziening B.V. een specifiek budget vrij gemaakt voor onder andere:

- Certificering
- Deelname SKAO (CO₂ prestatieladder)
- Duurzame Leverancier
- Elektrificeren handgereedschap
- Elektrisch voertuig
- Inhuur hoogwerker

Certificering en deelname SKAO:

Kostenpost	Aantal	Eenheid	Totaal
Inzet medewerkers	24 uur	€ 45,00	€ 1.080,00
Externe ondersteuning	24 uur	€ 70,00	€ 1.680,00
Certificering niveau 5	1 ^e jaar	€ 2000	€ 2.000,00
Bijdrage SKAO	1 maal per jaar	€ 500,00	€ 500,00
Totaal			€ 5.260,00

Budget initiatief Duurzame Leverancier:

Kostenpost	Aantal	Eenheid	Totaal
Inzet medewerkers (jaarlijks)	20 uur	€ 45,00	€ 900,00
Bijdrage duurzame leverancier	1 maal	€ 60,50	€ 60,50
Totaal			€ 960,50

Budget Elektrisch voertuig Landal:

Kostenpost	Aantal	Eenheid	Totaal
Aanschaf elektrische auto € 34.000,- (offerte-bedrag Nissan E-NV2000)			€ 34.000,-
Inzet medewerker	8 uur	€ 85,00	€ 680,00
Totaal			€ 34.680,00

Budget initiatief Elektrificeren Handgereedschap

Kostenpost	Aantal	Eenheid	Totaal
Inzet medewerkers	8 uur	€ 60,-	€ 480,-
Totaal			€ 480,-

Budget initiatief hoogwerker stage V motor

Kostenpost	Aantal	Eenheid	Totaal
Inzet medewerkers	24 uur	€ 60,-	€ 1.440,-
Totaal			€ 1.440,-

8 Afsluiting

Dit document wordt jaarlijks nagelopen en in een nieuwe versie opgeslagen. De interne controle van de verbruiksgegevens wordt daarin opgenomen. De directie verleent dan ook de akkoordverklaring voor het budget en de bijbehorende initiatieven, deze versie is opgesteld d.d.: 6 november 2020

Akkoord Directie:

Paul Kanters
 Directie

Ruud Nooijen
 Directievertegenwoordiger

 ..... (handtekening)

 ..... (handtekening)

Bijlage A

De Emissie inventaris is opgesteld volgens punten A t/m Q van paragraaf 7.3.1 uit de norm ISO 14064-1.

De internationale erkende norm geeft richtlijnen voor kwantificering en verslaglegging van broeikasgasemissies en – verwijdering op bedrijfsniveau. In de onderstaande tabel is per element opgenomen naar het hoofdstuk van het rapport waar het betreffende punt uit de norm wordt behandeld

ISO 14064-1 Paragraaf 7.3.1	Onderwerp	Hoofdstuk
A	Omschrijving van de rapporterende organisatie	3
B	Personen verantwoordelijk voor de emissie-inventarisatie	2
C	Rapportage periode of inventarisatiejaar.	4.1
D	Bepaling van de organisatorische grenzen	3.1
E	Kwantificering van de directe CO ₂ emissies	4.3
F	Omgang met CO ₂ emissies door de verbranding van biomassa	n.v.t.
G	De opname van CO ₂ uit het milieu	3.1
H	Uitsluitingen van CO ₂ emissiebronnen of van CO ₂ opname bronnen	3.1
I	Indirecte CO ₂ emissies in verband met de opwekking of inkoop van elektriciteit, warmte of stoom	4.3
J	Het basis inventarisatiejaar	4.1
K	Uitleg over wijzigingen met betrekking tot het basis jaar of andere historische emissie inventaris gerelateerde data, en elke herberekening van het basisjaar of andere emissie inventarisaties	n.v.t.
L	Beschrijving van of verwijzing naar de gebruikte rekenmethode voor kwantificering van emissiestromen	4.2
M	Uitleg over wijziging in de methode van het kwantificeren van emissiestromen ten opzichte van eerder gebruikte methoden	n.v.t.
N	Verwijzing naar of registratie van de gebruikte emissiefactoren voor de emissie en opname van CO ₂ .	4.2
O	Beschrijving van de invloed van onzekerheden op de nauwkeurigheid van de gegevens met betrekking tot CO ₂ emissies en CO ₂ opname.	4.2
P	Verklaring dat deze emissie inventaris is opgesteld cf. ISO 14064-1	2
Q	Een verklaring dat de emissie inventaris is verifieerd, inclusief het niveau van de verificatie en het niveau van verkregen zekerheid.	5